

Den kommunale egenkontrollen, kontrollutvalgets rolle og forvaltningsrevisjon som kontrollverktøy

Folkevalgtopplæring i Bergen kommune

Hva er kommunal egenkontroll?

Den kontroll som **kommunen** gjennomfører overfor egen virksomhet

Prinsippet om at den folkevalgte makt skal føre kontroll med den utøvende makt

Et viktig element i det lokale folkestyret. Skal gi **bystyret** sikkerhet for at kommunen når de mål som er satt, innenfor rammene av gjeldende regelverk, kommunale vedtak og tildelte ressurser.

Grunnlaget for **innbyggerne** sin tillit til forvaltningen ved at slik kontroll sikrer åpenhet og legitimitet.

Innbyggerne vil vite at kommunen leverer tjenester av god kvalitet og at offentlige midler blir forvaltet på ein god måte.

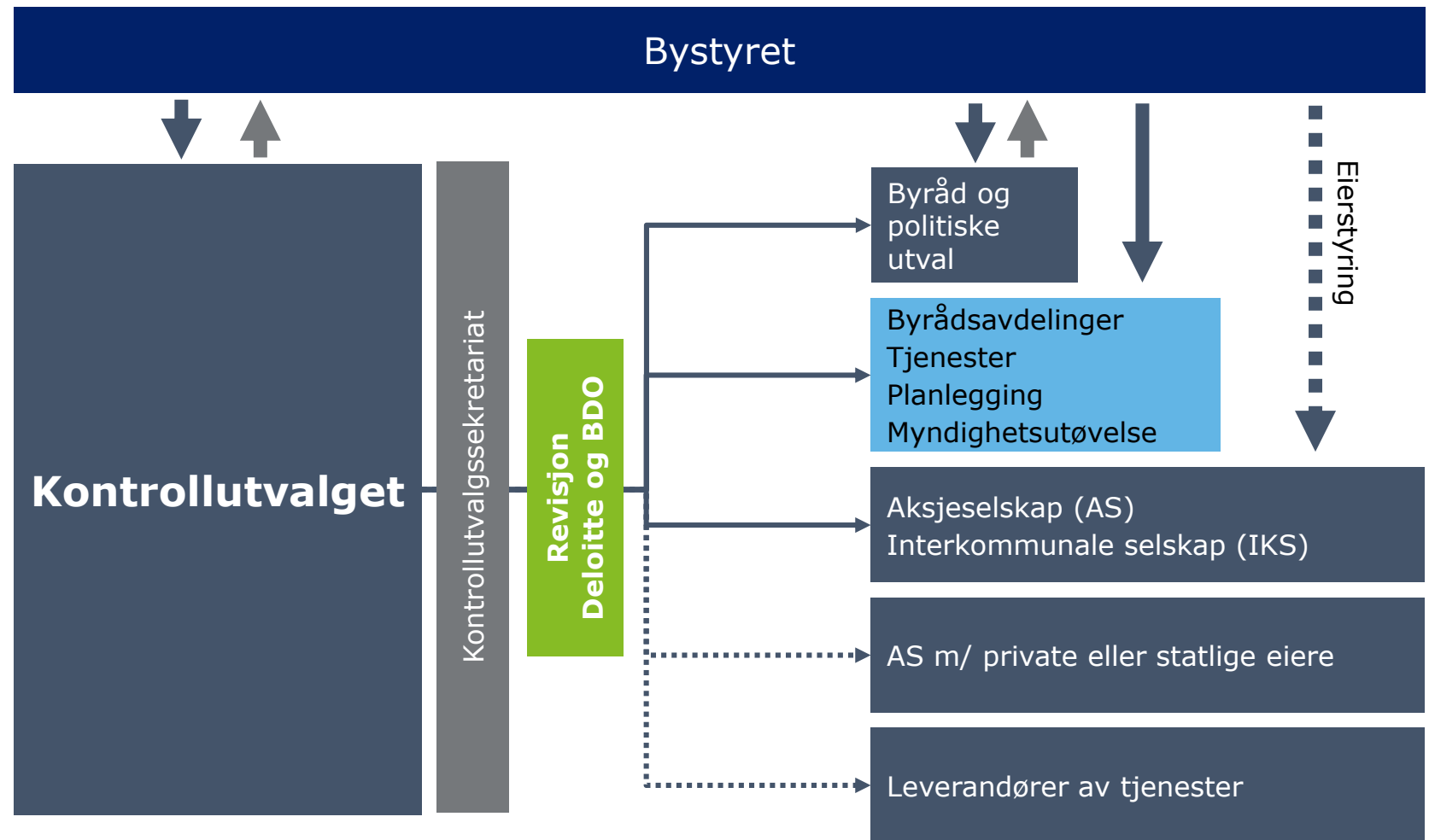

Egenkontroll skal bidra til læring og forbedring **forvaltningen**

Organisering av kommunal egenkontroll

Den kommunale egenkontrollen består av to kontroll-linjer som utgår av bystyret:

- **Administrativ egenkontroll. Byråds ansvar for «betryggende kontroll» med forvaltningen (internkontroll)**
- **Folkevalgt egenkontroll. Kontrollutvalgets ansvar som bystyrets kontrollorgan**

Ny kommunelov - den kommunale egenkontrollen styrkes

Styrket egenkontroll

Kontrollutvalg

- Strengere krav hvordan kontrollutvalgene skal settes sammen
- Økt innsynsrett til kontrollutvalget
- Økte krav til revisjonsoppgaver

Forvaltningen

- Ny og mer omfattende regulering av kravet til internkontroll, som skal erstatte krav i særlovene
- Rapportering til de folkevalgte om internkontroll for å bidra til økt åpenhet og oppmerksomhet om internkontroll

Redusert behov for statlig styring og kontroll

- Fylkesmannen skal drøfte med kommunene prioritering og gjennomføring av planlagte tilsyn.
- Statlige tilsynsmyndigheter skal i sin planlegging, prioritering og gjennomføring av tilsyn ta **hensyn til det samlede statlige tilsynet med den enkelte kommunen og til relevante forvaltningsrevisjonsrapporter.**
- Tilsynsmyndighetene skal vurdere å utsette eller å ikke gjennomføre tilsyn hvis kommunen nylig har gjennomført en kontroll med det samme temaet.
- Samordningen mellom kommunen sin egenkontroll og statlig tilsyn skal inngå i Fylkesmannen sin samordningsoppgave.

Hva skal kontrollutvalget gjøre?

- Kontrollutvalet kan gjennomføre de undersøkelser som utvalget (eller bystyret) finner nødvendig for å ivareta kontrollopgaven til utvalget.
- Kontrollutvalet kan i prinsippet behandle ethvert forhold ved kommunen sin virksomhet.

Kontrollutvalget har en generell **innsyns- og undersøkelsesrett** i kommunen. Denne retten er ikke begrenset av taushetsplikt

Innsynsretten omfatter også informasjon i kommunalt heleide selskap og i selskap organisert som IKS, samt heleide datterselskap av IKS eller heleide AS.

Etter ny kommunelov har kontrollutvalget også fått innsyns rett i virksomheter som leverer tjenester for kommunen

Innsynsretten gjelder kontrollutvalet som organ!

Kontrollutvalget skal gjennomføre noen oppgaver:

Regnskapsrevisjon

- Gi uttale om kommunen sitt årsregnskap og årsberetning før disse behandles
- Påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- Påse at regnskapsrevisjon utføres i samsvar med regelverk
- Påse at regnskapsrevisorens påpekinger blir rettet eller fulgt opp

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

- Påse at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon og kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper mv. (eierskapskontroll)
- Rapportere til bystyret om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller.

Kontrollutvalget skal påse at bystyrets vedtak om regnskaps-revisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp og skal rapportere til bystyret om vedtaket er fulgt opp.

Hva skal kontrollutvalet *ikke* gjøre?

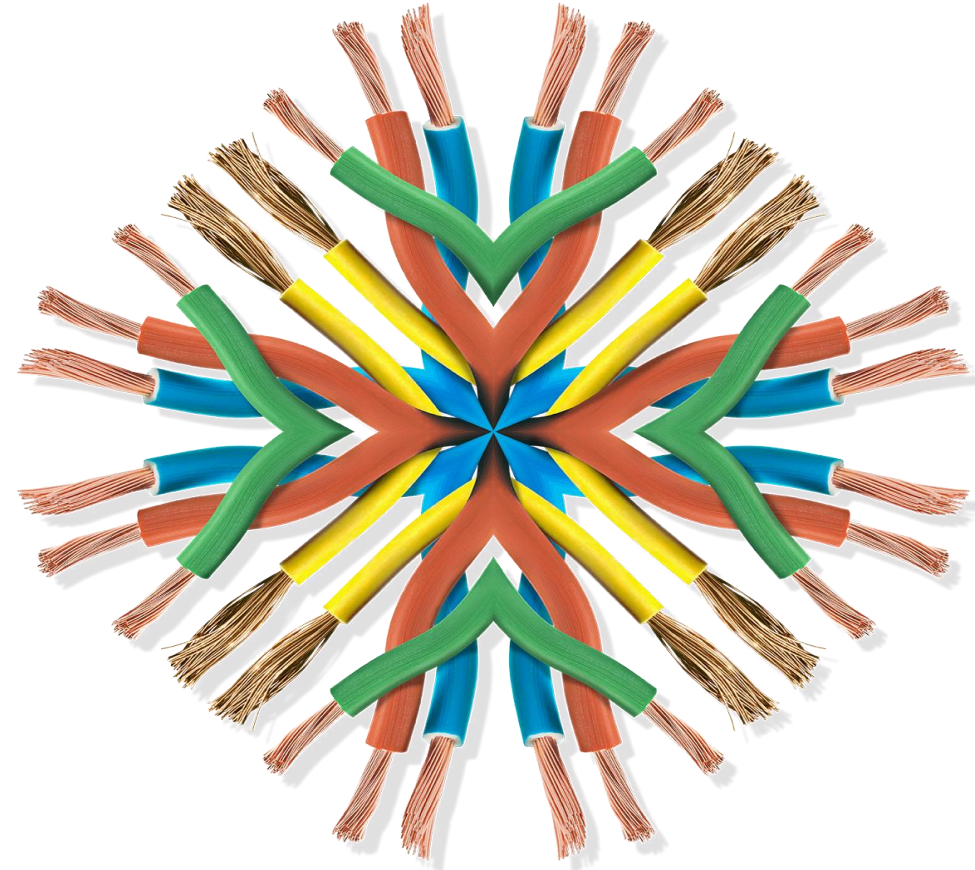
- Overprøve politiske vedtak
- Være et klageorgan for forvaltningssaker
- Gjøre vedtak som forplikter forvaltningen
- Opptre som enkeltmedlemmer overfor forvaltningen
- **Kontrollutvalget er ikke et partipolitisk utvalg!**

Er kontrollutvalget et interessant utvalg når en ikke kan "bedrive partipolitikk» i utvalget?

- Det at kontrollutvalget ikke skal utøve partipolitikk, er ikke ensbetydende med at arbeidet er politisk uinteressant.
- Kontrollutvalgets hovedrolle er å påse at folkevalgte vedtak og politiske føringer (nasjonale og lokale) blir gjennomført!

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll som kontrollverktøy

- Kontrollutvalget **skal** påse at det gjennomføres forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.
- I utgangspunktet kan ethvert område i kommunen være gjenstand for en slik revisjon eller kontroll.
- Skal være basert på en **risiko- og vesentlighets-analyse**.
- Adminstrasjonen og sentrale folkevalgte i bystyret vil bli involvert.
- Analysen danner grunnlaget for en **plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll** som kontrollutvalget vil legge frem for bystyret innen første året etter at bystyret er konstituert.
- **Det er bystyret som vedtar planene.**

Gjennomføring og behandling av forvaltningsrevisjon – kontroll, læring og forbedring

- Basert på plan for forvaltningsrevisjon **bestiller** kontrollutvalget forvaltningsrevisjoner av valgt revisor for forvaltningsrevisjon.

- Forvaltningsrevisjonsrapport sendes på **høring** til administrasjonen før den sendes til kontrollutvalget.
- En forvaltningsrevisjonsrapport vil normalt inneholde **forslag til tiltak**

- Kontrollutvalget behandler rapporten og vedtar en innstilling til bystyret.
- Bystyret fatter endelig vedtak.
- Det er kun bystyret som kan instruere administrasjonen om å gjennomføre tiltakene som er foreslått.
- Kontrollutvalget skal påse at bystyrets vedtak følges opp, og rapportere om dette til bystyret.

Lykke til med valgperioden!

Birte Bjørkelo

Partner | Risk Advisory

Deloitte

Lars Hilles gate 30, 5008 Bergen, Norway

Tel/Main: +47 55 21 81 00 | Mobile: +47 928 98 908

bbjorkelo@deloitte.no | www.deloitte.no

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our network of member firms in more than 150 countries and territories serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's approximately 286,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte Network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte Network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.